

แบบรายงานการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ การบริหารจัดการของคณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัยทางห้องปฏิบัติการ คณะ
เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นการจัดการความรู้

☐ การเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต	☐ วิจัย / นวัตกรรม
☐ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม	☒ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
☐ ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงขององค์กร	☐ ความเป็นนานาชาติ

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้

ชื่อ-นามสกุล ดร.เครือวัลย์ คุ่มครอง	รหัสบุคลากร	4708052	คณะ เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต
ดร.นิภาพร เทววงศ์	รหัสบุคลากร	5008065	คณะ เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต
นายเอกพล คงวารี	รหัสบุคลากร	5390185	คณะ เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต
นางสาวกฤช อยู่ยงศิลป์	รหัสบุคลากร	5490209	คณะ เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต
นางสาวสุรีย์รัตน์ ฉิมพาลี	รหัสบุคลากร	5590062	คณะ เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต

1. Basic principle reported, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา *

การบริหารจัดการทรัพยากร การจัดการ การควบคุมคุณภาพ รวมถึงความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการคณะ
เทคนิคการแพทย์มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตลอด แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาด
ความรู้ความเข้าใจในบางส่วนของงานที่ได้รับมอบหมาย ทางคณะฯ ได้มีนโยบายเพิ่มพูนความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่โดย
การให้ร่วมอบรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ ในปี 2563-2564 เจ้าหน้าที่
ได้เข้าอบรมเพื่อพัฒนาตนเองหลายโครงการ เช่น ความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ และระบบการจัดการสารเคมี
การควบคุมคุณภาพอาหารเลี้ยงเชื้อ การบริหารจัดการใช้งานกล้องจุลทรรศน์ของห้องปฏิบัติการ

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

1) ความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ และระบบการจัดการสารเคมี	- การจัดเก็บสารเคมีตามการแบ่งกลุ่มสารเคมี (ตามระบบ GHS) - การจัดทำ stock สารเคมี - การเบิกจ่ายสารเคมี
---	---

2) การบริหารจัดการใช้งานกล้องจุลทรรศน์ของห้องปฏิบัติการ	- เรียนรู้องค์ประกอบของกล้องจุลทรรศน์ - การใช้งานและการดูแลรักษากล้องจุลทรรศน์อย่างถูกต้อง - การซ่อมบำรุงกล้องจุลทรรศน์เบื้องต้น
3) การควบคุมคุณภาพอาหารเลี้ยงเชื้อ	- การตรวจรับอาหารเลี้ยงเชื้อก่อนรับเข้าห้องปฏิบัติการ - การจัดเก็บสารเคมี และอาหารเลี้ยงเชื้อตามที่ผลิตภัณฑ์แนะนำ - การควบคุมคุณภาพอาหารเลี้ยงเชื้อหลังจากการเตรียม ได้แก่ ตรวจสอบการปนเปื้อน ทดสอบกับเชื้อมาตรฐาน - การกำหนดวันที่เตรียม วันหมดอายุ และจำนวนที่เตรียมในแต่ละครั้ง

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

☒ ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

☐ ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University

(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☒ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

- ความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ และระบบการจัดการสารเคมี โครงการมหาวิทยาลัยแม่ข่ายด้านมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ ปี 2564: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบ Hybrid เรื่อง การใช้งานกล้องจุลทรรศน์ Nikon และการดูแลสภาพกล้องจุลทรรศน์ให้พร้อมใช้งานในห้องปฏิบัติการ (โดยวิทยากรจาก บริษัทฮอลลิวูด อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด) คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อและการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 11133:2014 โดยบริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด

☐ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

☐ เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

- 1) ดร.เครือวัลย์ คุ่มครอง รองคณบดีฝ่ายบริหารนำเสนอโครงสร้างการบริหารงานและน่านโยบายการบริหารห้องปฏิบัติการของคณะเทคนิคการแพทย์ถ่ายทอดให้แก่บุคลากรได้ทราบร่วมกัน
- 2) ดร.นิภาพร เทาววงศ์ เป็นผู้แทนในส่วนของหัวหน้าห้องปฏิบัติการจากแต่ละห้องปฏิบัติการถ่ายทอดประสบการณ์การรับนโยบายและนำมาวางแผนทางปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ของห้องปฏิบัติการในแต่ละห้องให้เห็นการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

3) นางสาวกฤตช อyoungศิลป์ นางสาวสุรียรัตน์ ฉิมพาลี และนายเอกพล คงวารี ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์จากการไปอบรมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ต่าง ๆ และนำเสนอการนำความรู้มาใช้ได้จริงหลังจากไปอบรม

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

หัวข้อความรู้	ผลการดำเนินการการนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง	อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน
1	- ทบทวนการจัดเก็บสารเคมี ณ ห้องปฏิบัติการ คณะเทคนิคการแพทย์ 4/2-300 โดยการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมเรื่องการจัดเก็บสารเคมีมาประยุกต์ใช้ - ทำการการจัดเรียงสารเคมีโดยแบ่งเป็นกลุ่มตามความว่องไวต่อปฏิกิริยา และใช้สัญลักษณ์สีที่ต่างกันแทนสารเคมีในกลุ่มต่าง ๆ ปิดฉลากที่ขวดสารเคมี เพื่อให้ทราบว่ายู่งกลุ่มเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการจัดเก็บ - สารเคมีที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน จะเก็บโดยเรียงตามอักษร เพื่อง่ายต่อการค้นหา - จัดทำบันทึกรายการสารเคมีทั้งหมด รวมทั้งจำนวน/ปริมาณ เพื่อให้ทราบว่ามีสารใดบ้างที่จัดเก็บ ณ ห้องปฏิบัติการนี้ และมีสารเคมีแต่ละชนิดเหลืออยู่เท่าใด ทำให้ทราบข้อมูล stock สารเคมีตามความเป็นจริง และนำไปทำรายงาน stock สารเคมีประจำเดือน - สารเคมีที่ทำการจัดซื้อ/ รับเข้ามาใหม่ ก็จะทำให้การจัดเก็บเข้าระบบได้โดยง่าย โดยทำการติดฉลากสีตามกลุ่มของสารเคมี และใส่ข้อมูลลงในบันทึกรายการสารเคมีของห้องปฏิบัติการ - ผลที่ได้จากการนำความรู้มาปรับปรุง ทำให้เกิดความสะดวกต่อการบริหารจัดการในเรื่องการจัดเก็บ/การจัดซื้อ/การเบิกจ่ายสารเคมี และการรายงาน stock สารประจำเดือน - การจัดเรียงสารเคมีโดยการติดฉลากเป็นสีต่างๆ โดยแบ่งเป็นกลุ่มตามความว่องไวต่อปฏิกิริยา	- ไม่พบ

	- การจัดเรียงสารเคมีตามตัวอักษรที่อยู่ภายในกลุ่มเดียวกัน - การรับสารเคมีใหม่เข้ามา จะทำการ ติดสติ๊กเกอร์ และติดรหัสที่ขวดสารเคมีและนำเข้าห้องเก็บสารตามตู้ที่กำหนดไว้ - ลงบันทึกในรายงาน stock ประจำเดือน	
2	- ผลิตวิดีโอขั้นตอนการใช้งานและการเก็บรักษากล้องจุลทรรศน์ เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ผ่านสื่อวิดีโอ ทาง classroom ในรายวิชาโลหิตวิทยา เริ่มตั้งแต่การสแกน QR code ก่อนการใช้งาน กล้อง การใช้งาน การทำความสะอาด การลงทะเบียนหลังการใช้งาน และการเก็บรักษากล้องจุลทรรศน์ที่ถูกต้องวิธี - เรียนรู้วิธีการซ่อมบำรุงกล้องจุลทรรศน์เบื้องต้น จากช่างผู้ชำนาญการ เช่น การทำความสะอาดเลนส์กล้อง ซ่อมสปริงที่หนีบสไลด์ แก้วฐานกล้อง เปลี่ยนหลอดไฟกล้อง - มีบันทึกการยืมและคืนกล้องจุลทรรศน์สำหรับการใช้งานกล้องนอกเวลาเรียนปฏิบัติการ - มีการตรวจสอบกล้องจุลทรรศน์ประจำสัปดาห์ (weekly report) โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภูญแจและกล้องจุลทรรศน์ ทุกวันศุกร์ - มีกระบวนการซ่อมบำรุงกล้องจุลทรรศน์อย่างเป็นระบบ โดยนักศึกษาแจ้งอาจารย์ประจำกลุ่ม จากนั้นดำเนินการตรวจเช็คและซ่อมแซมกล้อง โดยเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการและบันทึกการซ่อมแซมกล้อง กรณีที่กล้องมีปัญหาจนไม่สามารถซ่อมแซมเองได้ แจ้งหัวหน้าห้องปฏิบัติการ เพื่อแจ้งบริษัทเข้ามาตรวจเช็ค ขอเสนอใบราคาในส่วนที่ต้องเปลี่ยนอะไหล่ จากนั้นรอฟลอรันุมัติแล้วจึงดำเนินการซ่อมกล้อง - มีการตรวจเช็คกล้องจุลทรรศน์ประจำปี และบันทึกผล โดยเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติ	- มีหนูเข้ามากัดทำลายกล้องจุลทรรศน์สไลด์ตาในห้องกล้องสไลด์ตา A ทางช่องว่างระหว่างกระจก - นักศึกษากรอกข้อมูลการใช้งานกล้อง จากการสแกน QR code ไม่ครบ 100 %

	- มีการตรวจเช็คสภาพกล้องจุลทรรศน์ประจำปี โดยเจ้าหน้าที่จากบริษัท	
3	- มีเอกสารประกอบการยอมรับหรือตรวจรับสารเคมี หรืออาหารเลี้ยงเชื้อจากการนำส่งของบริษัท - แยกเก็บอาหารเลี้ยงเชื้อที่ยังไม่เปิดใช้ และการเก็บรักษาอาหารเลี้ยงเชื้อที่เปิดใช้แล้ว มีการระบุวันที่เปิดใช้ไว้ข้างกระป๋อง - การเก็บรักษาอาหารเลี้ยงเชื้อที่เตรียมแล้วโดยทั่วไปจะเก็บในที่เย็นและไม่ควรโดนแสง มีการระบุวันที่เตรียม - การตรวจสอบคุณภาพอาหารเลี้ยงเชื้อหลังจากเตรียม ได้แก่ ทดสอบการปนเปื้อน และทดสอบกับเชื้อมาตรฐาน	- ไม่มีการปรับค่าความเป็นกรด-ด่าง ในทุกอาหารเลี้ยงเชื้อ เนื่องจาก pH paper เสื่อมสภาพ หรือหมดอายุ - ขาดความรู้ในการอ่าน หรือเขียนชื่อสารเคมีที่เป็นสูตรเคมี รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ทำให้ไม่เข้าใจ ส่งผลให้มีการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อที่ผิดพลาดได้

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

หัวข้อความรู้	การตรวจสอบผลการดำเนินการ	การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้	สรุปและอภิปรายผล	บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่
1	มีการตรวจสอบโดยหัวหน้าห้องปฏิบัติการ	มีการถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับบุคลากรในคณะ	เปิดโอกาสให้ซักถาม และนำเสนอเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป	1) ทำให้ทราบเรื่องมาตรฐานการบริหารจัดการเรื่องการจัดเก็บสารเคมี และถูกกำหนดให้ดำเนินการตามมาตรฐาน ESPReL
2				2) ทำให้เห็นความสำคัญของการใช้งานและการเก็บรักษากล้องจุลทรรศน์ที่ถูกต้อง เพื่อยืดอายุการใช้งานและลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงกล้องจุลทรรศน์

3				3) ทำให้ทราบ และตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อให้มีคุณภาพสำหรับการใช้งาน เพื่อลดความผิดพลาดต่อผู้นำไปใช้ และลดการสูญเสียทางทรัพยากร
---	--	--	--	---

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

หัวข้อ ความรู้	ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice
1	- มีแผนการดำเนินการเรื่องแนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ (Safety Guideline for Laboratory) ภายใต้โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย Enhancement of Safety Practice of Research Laboratory in Thailand “ESPreL” - เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการต้องการอบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Office เพื่อนำไปใช้ในการทำ stock สารเคมีและอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ - อบรมเรื่องการใช้ Google Forms เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการบริหารจัดการการยืมคืนอุปกรณ์ต่าง ๆ และการประเมินผลโครงการต่าง ๆ เป็นต้น
2	- อบรมทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ (PowerPoint, Excel, Word) - การจัดทำระบบสต็อกครุภัณฑ์และสารเคมี จัดทำในระบบคอมพิวเตอร์ (Stock system)
3	- เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการต้องการอบรมเรื่องการเตรียมสารเคมีขั้นพื้นฐาน - อบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Office เพื่อนำไปใช้ในการทำ stock อาหารเลี้ยงเชื้อที่เตรียมแล้ว แผ่นทดสอบยา และอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา

* ข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาจากแบบฟอร์มรายงานการดำเนินโครงการของสำนักงานวางแผนได้ ในกรณีที่โครงการที่ดำเนินการมีประเด็นความรู้ที่สำคัญซึ่งนำมาใช้ในโครงการ